

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

**Jaarverslag van de Vlaamse Adviescommissie voor  
Volksraadplegingen**

2017

## **1. Oprichting**

De adviescommissie is opgericht bij besluit van de Vlaamse regering van 8 juli 1997 betreffende de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen. De commissie heeft haar werkzaamheden aangevat op 8 maart 1998.

Dit jaarverslag heeft betrekking op het werkjaar januari 2017 - december 2017.

## **2. Opdrachten van de commissie**

Volgens artikel 2 van het oprichtingsbesluit van 8 juli 1997 verstrekt de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, op verzoek van de Vlaamse Regering, advies betreffende de toepassing van het administratief toezicht op de beslissingen over het houden van een volksraadpleging. De bevoegdheid van de commissie strekt zich zowel uit tot de gemeentelijke als de provinciale volksraadplegingen.

Van bij haar oprichting heeft de Vlaamse Adviescommissie haar bevoegdheid ruim geïnterpreteerd en alle vragen beantwoord die haar werden voorgelegd, ook vragen van particulieren en gemeentebesturen. Dit houdt in dat de commissie ook advies verstrekt in de voorbereidende fase van een volksraadpleging, dus op een ogenblik dat er strikt genomen nog geen sprake is van een beslissing van een gemeente of provincie die onder het administratief toezicht ressorteren.

De adviezen van de commissie zijn niet-bindend. Een wettelijke verplichting om naar aanleiding van elk initiatief tot het houden van een volksraadpleging telkens het advies van de commissie in te winnen bestaat niet. De aanvragers kunnen hun vragen met andere woorden op vrijwillige basis toesturen aan de bevoegde Vlaamse minister, die de vraag zal voorleggen aan de commissie.

De commissie is verplicht om jaarlijks een omstandig verslag van haar werkzaamheden op te stellen over de werking van het afgelopen jaar. Dit moet gebeuren in het eerste trimester van het volgend jaar (artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen). Dat jaarverslag wordt toegestuurd aan de Vlaamse Regering, die het meedeelt aan het Vlaams Parlement (artikel 2 van het oprichtingsbesluit van 8 juli 1997 betreffende de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen).

## **3. De samenstelling**

De commissie is samengesteld uit een voorzitter, een ondervoorzitter en drie stemgerechtigde leden. De voorzitter uitgezonderd, is er voor elk van de leden een plaatsvervanger voorzien, die het verhinderd of afwezig lid kan vervangen. De plaatsvervangers kunnen ook altijd de vergaderingen van de commissie bijwonen, ook indien het lid waarvan zij de plaatsvervanger zijn aanwezig is. In dat geval is de stem van de plaatsvervanger louter raadgevend. Als de voorzitter afwezig of verhinderd is, worden zijn opdrachten waargenomen door de ondervoorzitter.

De voorzitter wordt benoemd onder de magistraten van de Raad van State. Twee leden worden, op voordracht van het college van ambtenaren-generaal benoemd onder de ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wegens hun grondige kennis van het administratief

recht. Deze ambtenaren worden gewoonlijk uit het Agentschap Binnenlands Bestuur gekozen. Twee leden moeten een academische graad hebben, tenminste op master-niveau of moeten een functie op A-niveau bekleden. Minstens één van hen moet een bijzondere kennis van het administratief recht bezitten. In de praktijk gaat het veelal om academici.

Sinds 25 september 2015 bestaat de commissie uit de volgende leden (benoemd bij besluit van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding van 25 september 2015):

**Voorzitter:** de heer **Wouter De Cock**, auditeur bij de Raad van State.

**Effectieve leden:**

- Prof. **Herman Matthijs**, gewoon hoogleraar VUB & UGent, tevens ondervoorzitter van de commissie;
- de heer **Joris Voets**, professor aan de universiteit van Gent;
- mevrouw **Maryse Bouduin**, adviseur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur;
- mevrouw **Kristine Van de Peer**, adviseur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur,

**Plaatsvervangende leden:**

- de heer **Arne Vandaele**, advocaat
- de heer **Bengt Verbeeck**, docent HoGent;
- mevrouw **Ann François**, adviseur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur;
- de heer **Chris Rollewagen**, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Het secretariaat werd toegewezen aan mevrouw Nicole Pijpops, afdelingshoofd. Mevrouw Nelleke Reheul werd als haar plaatsvervanger aangewezen. Sinds mei 2016 wordt mevrouw Reheul vervangen door mevrouw Peggy De Winter, adjunct van de directeur bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.

De leden van de huidige commissie werden benoemd bij ministerieel besluit van 25 september 2015. Deze benoeming geldt voor een eenmaal hernieuwbare termijn van drie jaar.

## 4. De werking

De commissie heeft tijdens haar vergadering van 26 november 2015 een werkafspraken gemaakt om één vaste dag in de maand vrij te houden om adviesvragen te behandelen. Dit is in principe de eerste maandag van de maand. Deze werkafspraken werd ook in 2017 aangehouden. Eén keer werd afgeweken van deze afspraak wegens de hoogdringendheid van de adviesvraag. De vergaderingen vinden plaats in de lokalen van de Vlaamse overheid.

De commissie heeft een huishoudelijk reglement aangenomen, d.d. 26 november 2015 waarin o.a. het volgende is geregeld:

- De verleende adviezen zijn steeds gemotiveerd. Op vraag van een lid kan het advies melding maken van het standpunt dat door de minderheid van de leden verdedigd is. Van

die mogelijkheid is tot op heden nog geen gebruik gemaakt. Eén keer werd het advies goedgekeurd met meerderheid van de stemmen i.p.v. met eenparigheid van de stemmen.

- De adviezen van de commissie worden onverwijld na hun ondertekening aan de minister en aan alle leden van de commissie toegezonden.
- De adviezen zijn openbaar na het verstrijken van een termijn van vijf werkdagen na de toezending ervan aan de bevoegde Vlaamse minister, in casu minister Homans bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding. De adviezen worden gepubliceerd op de volgende website:  
<http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/werking-bestuur/burgerparticipatie/volksraadplegingen/adviezen-vlaamse-adviescommissie-voor-volksraadplegingen>

Indien nodig, kan de commissie deskundigen betrekken bij de uitoefening van haar opdrachten. In 2017 werden er geen deskundigen uitgenodigd.

De commissie kan slechts geldig beraadslagen indien tenminste de helft van de leden aanwezig is. De adviezen worden uitgebracht met volstrekte meerderheid van stemmen.

Wat de **presentiegelden** en vergoedingen betreft, valt de commissie onder de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen voor adviesorganen. Concreet betekent dit dat de voorzitter € 8,68 ontvangt per zitting en de andere leden € 6,82 per zitting.

Voor het berekenen van de **reiskosten** geldt de dienstmededeling aan de personeelsleden van de Vlaamse overheid: “aanpassing bedrag kilometervergoeding voor dienstreizen vanaf...”. Deze wordt in principe elk jaar herzien op 1 juli na een beslissing van de Vlaamse minister bevoegd voor bestuurszaken. Voor het werkjaar 2017 betreft dit:

- 2016: KB/VO 2016/2 (dienstreizen vanaf 1 juli 2016): 0,3363 per km
- 2017: kilometervergoeding vanaf 01/07/2017: beslissing van de administrateur-generaal van het Agentschap Overheidspersoneel van 3 augustus 2017: 0,3460 euro/km

Per werkjaar dient bijgevolg rekening gehouden te worden met twee verschillende bedragen (voor en na 1 juli).

## 5. Overzicht van de behandelde adviesvragen

In de loop van het werkjaar 2017 werden 7 adviesvragen behandeld.

Eén vraag ging uit van de fractievoorzitter van een lokale politieke partij, twee vragen kwamen van een gemeentebestuur, twee vragen kwamen van burgers, één vraag kwam van een gemeentesecretaris en één keer werd advies gegeven op eigen initiatief van de commissie.

De verschillende adviesvragen worden, samen met een korte omschrijving van de inhoud van het verleende advies, hierna weergegeven:

#### 1.VAV 2017/1

Bij mail van 12 januari 2017 vroeg de heer Jan Van Acker, fractievoorzitter van Idee2006 in Diksmuide, of de volgende vraagstelling voor een gemeentelijke volksraadpleging aanvaardbaar is:

*“Is een publieke parking op de site van de Boterhalle een goede optie om het verlies aan parkeermogelijkheden bij de heraanleg van de markt op te vangen, als blijkt dat een ondergrondse parking onder de Grote Markt niet mogelijk is?”*

De commissie bracht haar advies uit op 6 februari 2017. De commissie is van oordeel dat de voorgelegde vraag onduidelijk is, vaag werd geformuleerd en voor interpretatie vatbaar is. Afhankelijk van de intentie van de initiatiefnemers stelde de commissie daarom de volgende twee scenario's voor:

1. Het eerste scenario gaat uit van de veronderstelling dat de initiatiefnemers voorstander zijn van een ondergrondse parking onder de Grote Markt. De initiatiefnemers willen via een volksraadpleging vernemen van de bevolking of ze een parking op de site van de Boterhalle een goed idee vinden als zou blijken dat het gemeentebestuur niet kiest voor een ondergrondse parking onder de Grote Markt. In dit scenario wordt het standpunt van de bevolking ten opzicht van de aanleg van een ondergrondse parking onder de Grote Markt dus niet bevestigd.

In dit scenario adviseert de commissie om de vraag als volgt te herformuleren:

*‘Als het gemeentebestuur niet kiest voor een ondergrondse parking onder de Grote Markt, wilt u dan een publieke parking op de site van de Boterhalle?’*

2. Het tweede scenario gaat uit van de veronderstelling dat de initiatiefnemers de bevolking twee opties willen voorleggen. Via een volksraadpleging willen de initiatiefnemers nagaan:

1° of de bevolking akkoord gaat met de optie om een ondergrondse parking aan te leggen onder de Grote Markt;

2° of de bevolking akkoord gaat met de optie om een parking aan te leggen op de site Boterhalle.

In dit scenario adviseert de commissie om de voorliggende vraag op te splitsen in twee afzonderlijke vragen, zonder er enige voorwaarde aan te koppelen. Op die manier kan de bevolking haar visie geven over zowel de ondergrondse parking onder de Grote Markt, als over de parking op de site van de Boterhalle.

Concreet adviseert de commissie om in dit tweede scenario de volgende twee vragen te stellen:

*1. Bent u voor een publieke ondergrondse parking onder de Grote Markt?*

*2. Bent u voor een publieke parking op de site van de Boterhalle?’*

## 2. VAV 2017/2

Bij mail van 1 februari 2017 legde de heer Martens, waarnemend gemeentesecretaris, en mevrouw Hutsebaat, burgemeester van Zingem, de volgende drie adviesvragen voor aan de commissie:

1. Dienen de 447 twijfelachtige 'handtekeningen' (121 niet-gelijkend en 326 parafen of afkortingen) als geldige handtekeningen aanzien te worden of niet?
2. Blijven de deelnemers op de deelnemerslijsten die verhuizen en retro-actief (vóór de vaststelling van de deelnemerslijsten) ingeschreven worden in een andere gemeente nog stemgerechtigd?
3. Worden er getuigen toegelaten bij de stemverrichtingen en de stemopnemingsverrichtingen?

De commissie bracht haar advies uit op 6 februari 2017. Samenvattend antwoordde de commissie:

1.

Het controleren van handtekeningen dient zorgvuldig te gebeuren en het schrappen van handtekeningen moet gemotiveerd worden.

De commissie zal niet concreet vaststellen welke handtekeningen nu al dan niet aanvaard kunnen worden. De commissie zal in dit advies wel aangeven hoe de geldigheid best wordt getoetst, zodat het gemeentebestuur bij twijfel weet hoe kan worden gehandeld.

Bij twijfel adviseert de commissie de twijfelgevallen op te lijsten en deze aan de initiatiefnemer te bezorgen. De initiatiefnemer kan dan bij de betrokkenen terug langs gaan en hen erop wijzen dat de handtekening in overeenstemming moet zijn met de handtekening op de identiteitskaart. In geen geval mag deze controletoes resulteren in een aanvulling van de ingediende petitielijst. Het gaat louter over de verbetering van een ontoereikende handtekening.

2.

Deze personen blijven stemgerechtigd aangezien het gemeentedecreet (artikel 209) duidelijk vermeldt dat men stemgerechtigd is als men op de dag van het afsluiten van de deelnemerslijst in het bevolkingsregister van de gemeente is ingeschreven. Het is bijgevolg de dag waarop de deelnemerslijsten worden afgesloten die bepaalt of men al dan niet stemgerechtigd is.

3.

In de huidige regelgeving is hierover niets bepaald, maar gelet op de transparantie van de organisatie van een volksraadpleging is de commissie van oordeel dat getuigen kunnen worden toegelaten bij de stemverrichtingen en de stemopnemingsverrichtingen.

## 3. VAV 2017/3

Het gemeentebestuur van Diksmuide legde volgende vragen voor:

1. Hoe gebeurt de vergoeding voor de voorzitters en de bijzitters? Bestaan er daaromtrent wettelijke bepalingen?
2. Hoe moeten de oproepingsbrieven eruit zien of mag je daar in kiezen?
3. Bestaan er formulieren om de resultaten in vast te leggen/PV op te maken of mag je daar ook in kiezen?
4. Zijn er nog andere wettelijke bepalingen waar we ons moeten aan houden?

De commissie bracht haar advies uit op 6 februari 2017:

1.

Artikel 219 van het gemeentedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de nadere procedureregels bepaalt voor het houden van een gemeentelijke volksraadpleging, *“naar analogie van de procedure, bedoeld in de het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 voor de verkiezing van de gemeenteraadsleden”*.

Aangezien het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende vaststelling van de nadere procedureregels voor de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging nog steeds verwijst naar de gemeentekieswet en deze gemeentekieswet is opgeheven door artikel 280 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet is er in principe geen wettelijke basis meer voor het toekennen van een presentiegeld.

De commissie is echter van oordeel dat de filosofie van de decreetgever gevolgd moet worden en dat het toekennen van een presentiegeld bijgevolg, naar analogie van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet moet kunnen. In dat geval zal het gemeentebestuur instaan voor een passende vergoeding. Het is aan het gemeentebestuur om op basis van de gemeentelijke autonomie op een gepaste wijze in een regeling te voorzien.

2.

Er bestaat geen model van oproepingsbrief voor een volksraadpleging maar de gegevens voorzien in artikel 4 van het besluit van 5 juni 2009 houdende vaststelling van de nadere procedureregels voor de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging, moeten minstens vermeld worden in de oproepingsbrief. Als basis kan uiteraard steeds de oproepingsbrief genomen worden die men gebruikt voor de gemeenteraadsverkiezingen, weliswaar in aangepaste versie.

3.

Ook hier zijn geen modelformulieren beschikbaar. Het bestuur moet ervoor zorgen dat de verplichte gegevens vermeld worden op het PV. Deze staan vermeld in artikel 9, 13 en 15 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende vaststelling van de nadere procedureregels voor de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging.

4.

De belangrijkste regelgeving is het gemeentedecreet (artikel 205 tot 219) en het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende vaststelling van de nadere procedureregels voor de organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging.

Uiteraard zijn ook steeds de algemene beginselen van behoorlijk bestuur van toepassing.

#### 4. VAV 2017/4

Bij brief van 30 januari 2017 werd de volgende vraag voorgelegd door de heer Manu Claeys, de heer Wim Van Hees en de heer Peter Vermeulen:

*Kan een volksraadpleging aangevraagd en/of georganiseerd worden op een ogenblik dat nog geen aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning werd ingediend? De vraag luidt:*

*“Moet de stad Antwerpen een gunstig advies geven voor de stedenbouwkundige vergunning van de Oosterweelverbinding op het huidig voorziene tracé tussen Zwijndrecht/Linkeroever en Borgerhout/Deurne? Ja of Neen?”*

De commissie bracht haar advies uit op 6 maart 2017:

De bevoegdheid van de stad Antwerpen (in concreto het college van burgemeester en schepenen) beperkt zich tot het geven van een advies nadat de stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd door de nv BAM. Uit de vraag en de toelichting die gegeven werd, blijkt dat tot op heden nog geen stedenbouwkundige vergunning is aangevraagd door de daartoe bevoegde instantie. De stad Antwerpen heeft (nog) geen adviesbevoegdheid waarmee ze haar eigen gemeentelijk belang kan behartigen.

De vraag zoals die aan de Commissie werd voorgelegd, kan bijgevolg op dit ogenblik niet het voorwerp zijn van een gemeentelijke volksraadpleging. Pas wanneer de stad Antwerpen een adviesbevoegdheid dient uit te oefenen, zou de betrokken vraag mogelijks het voorwerp kunnen zijn van een gemeentelijke volksraadpleging.

Tijdens de commissie werd nog gevraagd of de actiegroep de handtekeningen in bewaring kan geven bij de overheid, bv. tot na de sperperiode, zodat het vele werk niet voor niets is geweest. Hierop antwoordde de commissie het volgende:

Het Gemeentedecreet voorziet in geen enkele termijnbepaling waaraan personen die verzoeken om een gemeentelijke volksraadpleging te organiseren zich moeten houden om hun verzoek in te dienen bij de gemeentelijke overheid.

Aangezien het gemeentebestuur, overeenkomstig artikel 209, § 2, van het Gemeentedecreet, zal moeten onderzoeken of alle ondertekenaars aan de voorwaarden voldoen *op het ogenblik van het indienen van het verzoek*, moet er rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat niet alle ondertekenaars die in de voorwaarden waren om het verzoek te ondersteunen op het moment dat zij het verzoek ondertekenden, dat ook nog effectief zullen zijn op het ogenblik dat de lijst met handtekeningen wordt ingediend bij het bestuur. Bovendien zal op dat ogenblik onderzocht moeten worden of het onderwerp waarop het verzoek tot het houden van een volksraadpleging betrekking heeft, overeenkomstig artikel 205, eerste lid, van het Gemeentedecreet, wel van gemeentelijk belang is en of de vraag nog relevant is (zie ook advies VAV/2011/4).

#### 5.VAV/2017/5

Bij mail van 26 april 2017 vroeg de heer Artur De Decker welk bevolkingscijfer in aanmerking moet worden genomen bij de berekening van de percentages vermeld in artikel 205 van het gemeentedecreet. In de toelichting bij zijn vraag verwijst de heer De Decker naar het advies VAV/2016/4 van 7 november 2016. Hij stelt vast dat dit advies in contradictie lijkt met de omzendbrief BB 2009/2 van 5 juni 2009.

De commissie bracht haar advies uit op 12 juni 2017:



De Commissie is van mening dat het aangewezen is dat het in aanmerking te nemen aantal inwoners dat in acht genomen moet worden bij de berekening van de percentages vermeld in artikel 205 van het Gemeentedecreet in de praktijk zo dicht mogelijk aansluit bij het moment waarop de volksraadpleging effectief plaatsvindt, gelet op de doelstelling de actuele inwoners van de betrokken gemeente te raadplegen.

De Commissie handhaaft het standpunt ingenomen in het advies VAV/2016/4. Het minimum percentage van de inwoners dat het verzoek moet steunen, wordt berekend op het aantal inwoners van de dag dat het verzoekschrift wordt ingediend. Dit aantal zal blijken uit het bevolkingsregister op de dag dat het verzoekschrift wordt ingediend. Het is bijgevolg het aantal inwoners van de gemeente op de dag van het indienen van het verzoekschrift, dat in aanmerking genomen wordt voor de berekening van genoemde percentages om na te kunnen gaan of er voldoende handtekeningen werden verzameld.

De Adviescommissie voor Volksraadplegingen ondersteunt de hoger aangehaalde en in de omzendbrief BB 2009/2 opgenomen interpretatie van artikel 5, §3, tweede lid van het Gemeentedecreet niet.

#### 6.VAV/2017/6

Bij mail van 3 augustus 2017 stelde de gemeentesecretaris van Diksmuide volgende vragen aan de commissie:

1. Moet/kan het gemeentebestuur het verzoek ontvankelijk verklaren ondanks een aantal vormfouten?
2. Werd het verzoekschrift rechtsgeldig ondertekend door de initiatiefnemers?
3. Moet/kan de gemeente verdergaan met de controle van de petitieijsten?

De commissie bracht haar advies uit op 10 augustus 2017:

1.

De commissie is van oordeel dat het verzoek, zoals het werd ingediend, niet ontvankelijk is. Niet alle bepalingen van artikel 207 van het Gemeentedecreet werden immers gerespecteerd. Artikel 207 van het Gemeentedecreet bepaalt zeer duidelijk welke gegevens op het verzoekschrift moeten vermeld worden. De bepalingen van artikel 207 zijn duidelijk omdat deze zelf de sanctie bevatten. Bij niet-naleving is de sanctie immers de onontvankelijkheid. Er is geen discretionaire bevoegdheid ingeschreven in artikel 207 van het Gemeentedecreet.

De gemeenteraad kan evenwel krachtens artikel 205 van het Gemeentedecreet op eigen initiatief een volksraadpleging organiseren. Dit laat de gemeente toe om zelf een volksraadpleging te organiseren over hetzelfde onderwerp dat voorheen het voorwerp vormde van een burgerinitiatief dat onontvankelijk werd verklaard.

2.

De commissie kan zich aan de hand van de voorhanden zijnde gegevens niet uitspreken over deze vraag. Elke vorm van identificatie van de betrokkene, die in opdracht heeft getekend van mevrouw Winne, ontbreekt. Gelet op het antwoord bij vraag 1 is deze vraag trouwens overbodig geworden, aangezien het verzoekschrift sowieso onontvankelijk is.

3.

Een strikte lezing van artikel 215, tweede lid van het Gemeentedecreet veronderstelt impliciet dat de in artikel 208 van het Gemeentedecreet voorgeschreven controle van de handtekeningen wel degelijk is afgerond door het schepencollege als het verzoek wordt geagendeerd op de gemeenteraad, onafgezien van wat de beslissing van de gemeenteraad met betrekking tot de vormelijke (artikel 207) of materiele (artikel 214) ontvankelijkheid zou kunnen zijn.

Enkel de gemeenteraad is bevoegd om de onontvankelijkheid op grond van artikel 207 vast te stellen. Het schepencollege kan bijgevolg niet beslissen om geen volksraadpleging te organiseren omdat het verzoekschrift ongeldig zou zijn. Of de gemeenteraad bereid is, uitspraak te doen over het verzoek op grond van artikel 207 zonder het voorgeschreven onderzoek in artikel 208 van het Gemeentedecreet af te wachten, behoort tot de gemeentelijke autonomie.

#### 7.VAV/2017/7

In haar vergadering van 16 oktober 2017 heeft de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen het hoofdstuk over de gemeentelijke volksraadpleging in het Decreet Lokaal Bestuur van naderbij bekeken om bedenkingen te uiten en voorstellen te doen naar de minister toe, gebruikmakend van de expertise van de leden van de VAV n.a.v. de adviezen die de commissie heeft verstrekt de afgelopen twee jaar.

Deze vergadering werd alleen bijgewoond door de externe leden van de VAV en niet door de personeelsleden van ABB, die betrokken waren bij de voorbereiding van het decreet en het deontologisch niet verantwoord vonden om aan deze vergadering deel te nemen.

De commissie heeft onder andere bedenkingen bij:

- De term 'persoonlijke aangelegenheden'.
- Ontbreken van een duidelijke omschrijving van het inwonersaantal dat in aanmerking moet genomen worden.
- Overzichtelijke opsomming ontbreekt van de voorwaarden waaraan een ondertekenaar van de petitielijst moet voldoen.
- Schepencollege is partij en rechter: controleren van de handtekeningen zou beter door een onafhankelijke partij gebeuren (bv. de gemeentesecretaris).
- Correctiemogelijkheid voorzien voor betwiste handtekeningen.
- Geen termijn voorzien waarbinnen de volksraadpleging moet gehouden worden.
- Geen bepalingen opgenomen i.v.m. presentiegeld, aanwezigheid van getuigen, opstellen proces-verbaal enz.

Dit advies werd bij brief van 6 november 2017 bezorgd aan de voorzitter van het Vlaams Parlement met de vraag het advies te bezorgen aan de leden van het Vlaams Parlement.

## 6. Hoorzitting Vlaams Parlement (Commissie Algemeen Beleid, Financiën en Begroting)

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak een conceptnota van Willem-Frederik Schiltz over burgerparticipatie, alsook een aantal regelgevende initiatieven:

- voorstel van bijzonder decreet houdende instelling van een Vlaamse volksraadpleging (ingediend door de heer Van Grieken, de heer Janssens, de heer Sintobin, de heer D'haeseleer, de heer Depoortere en mevrouw Van dermeersch);
- voorstel van decreet betreffende de invoering van een procedure voor het geven van toegang aan burgers tot de parlementaire besluitvorming via een adviserend deliberatief proces (ingediend door de heer Vanbesien);
- voorstel van decreet houdende de organisatie van volksraadplegingen in het Vlaamse Gewest (ingediend door de heer Vanbesien).

In het kader van deze bespreking werden hoorzittingen georganiseerd met experts uit de academische wereld en uit de dagelijkse praktijk van inspraak en participatie. De Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen werd uitgenodigd om een bijdrage te leveren op één van deze hoorzittingen. Het was de bedoeling om inhoudelijke input te leveren voor het debat, bv. welke ervaringen heeft de commissie opgedaan tijdens haar werking, hoe evalueert de commissie de bestaande regelgeving, wat kan er verbeteren enz.

De voorzitter van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, de heer Wouter De Cock, heeft op 14 maart 2017 in deze commissie een uiteenzetting gegeven waarbij volgende zaken aan bod zijn gekomen:

- Oprichting VAV
- Taakomschrijving + concrete taakinvoering
- Samenstelling + concrete samenstelling
- Regelgevend kader
- Verloop van een volksraadpleging
- Aantal verleende adviezen sinds 2009
- Waarover vraagt men advies?
- Bedenkingen en vaststellingen
- Ontwerpdecreet lokaal bestuur
- Contactgegevens secretariaat VAV

Het verslag van deze hoorzitting kan geraadpleegd worden via de volgende internetlink:  
<https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1120796#volledig-verslag>

## 7. Contactgegevens VAV

Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen  
Herman Teirlinckgebouw  
Havenlaan 88, bus 70  
1000 Brussel

Plaatsvervangend secretaris:  
Peggy De Winter  
vav.secretariaat@vlaanderen.be  
016/66.62.72

## 8. Bijlagen

- besluit van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding d.d. 25 september 2015 houdende de benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen
- huishoudelijk reglement, aangenomen door de Vlaamse adviescommissie op 26 november 2015
- adviezen VAV/2017/1, VAV/2017/2, VAV/2017/3, VAV/2017/4, VAV/2017/5, VAV/2017/6 en VAV/2017/7.

Wouter De Cock  
Voorzitter